

ቅዱስ ሲኖዶስ

The Holy Synod
4127 Redwood
Oakland, CA 94610
(510) 530-3681

Date : 01/17/2013

No. 2089/2013

በስመ ኢብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ኢሐዱ አምላክ አሜን።

ስለ ቀኖና ቤተ ክርስቲያን መከበርና በግፍ የተሰደዱትን ሕጋዊውን ቅዱስ ፓትርያርክ ወደ መንበራቸው ስለመመለስ ከሕጋዊው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ የተሰጠ መግለጫ።

"አሁን በልዎ ለእግዚአብሔር ወእንብየ በልዎ ለጋኔን፤ ለእግዚአብሔር ተገዙ፤ ዲያብሎስን ግን ተቃወሙ።" (ያዕቆብ 4፡7)

ሕጋዊው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ ፣ በ34ኛው መደበኛ ጉባኤ ወቅታዊው የቤተ ክርስቲያን የሰላምና የእርቅ ሂደት ለማጥናት አስቸኳይ ልዩ የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ በሎስ አንጀለስ ከተማ አንዲካሄድ መወሰኑ ይታወሳል። በዚህም መሠረት አስቸኳይ የሲኖዶሱ ልዩ ጉባኤ ከጥር 7-9 ቀን 2005 ዓ.ም በሎስ አንጀለስ ከተማ ተካሂዷል።

መግቢያ

በእምነቷ፣ በታሪኳና ለትውልድ ባተረፈችው ትውፊቷ በዓለም ጠቢባንና የሃይማኖት ሰዎች ዘንድ የአገራችን ሞገስ እና የልጆቿ ተስፋ የሆነችው ቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን፣ ቀድሞ በጃንደረባው ኋላም በፍሬምናጦስ በተሰበከለት ሕገ ወንጌል ጸንታና በእግዚአብሔር ክንድ ተጠብቃ ላለፉት ሁለት ሺህ ዓመታት ቆማለች። ሆኖም ይህች ባለታሪክ ቤተ ክርስቲያን ለዚህ የደረሰችው ብዙ ውጣ ውረዶችን አልፋ እንደሆነ ሁላችንም የምንረሳው አይደለም። ባለፉት ሃያዎቹ ዓመታት በቤተ ክርስቲያን ላይ የደረሰው መከራም ይህን የሚያመለክት ነው። በእነዚህ ዓመታት በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ላይ የተፈጸመው የሕገ ቤተ ክርስቲያን መፋለስና እርሱንም ተከትሎ የተፈጠረው መከፋፈል፣ ለቤተ ክርስቲያን ልጆች የልብ ሐዘን ሆኖአል። ይህም መከፋፈል ለውጭ ኃይላት ጥቃት፣ ለንብረቶቹ መመዝበር፣ ግልጥ ለሆነ የሥነ ምግባር ጉድለትና ሥርዓት አልበኝነት እንድትጋለጥ እንዳደረጋት ልጆቿ የሚረዱት ነው።

ይህንንም በቤተ ክርስቲያን ላይ ያንዣበበውን የመለያየትና የመከፋፈል አደጋ በማስወገድ ቤተ ክርስቲያንን በአንድነት ለማገልገል እንዲቻል በገዛ ልጆቿ የተቋቋመው የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የአንድነትና የሰላም ጉባኤ የእርቅ ጥሪ አቅርቦ በአዲስ አበባ በሚገኙት አባቶችና በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ በሚመራው ሕጋዊ ቅዱስ ሲኖዶስ መካከል የሰላም ድርድር ሲካሄድ መቆየቱ ይታወሳል። ሆኖም ግን ከአዲስ አበባው ከሚገኙት ቤተ ክርስቲያን አንድነት የማይፈልጉና፣ ለውጭ ኃይል ዓለማዊ የቆሙ ጥቂት አባቶች ብዙ ገንዘብ አድርገው የሰላሙን ሂደት ፍጹም የሚያጨልም እርምጃ ለመውሰድ ቆርጠው መቆየታቸውን የሚገልጥ መግለጫ አውጥተዋል። ይህ መግለጫ ከሃይማኖት አባቶች የማይጠበቅ ሕሰት የተመለከተ ኃላፊነት

ግልጽነትና ተጠያቂነት የሌለው መግለጫ ስለሆነ ቅዱስ ሲኖዶስ እውነቱን እንደገና ለቤተ ክርስቲያና ልጆች ለመግለጥ ይገደዳል።

ሀ. የቅዱስ ፓትርያርኩን መሰደድ በተመለከተ፤

በአዲስ አበባ ያሉት ጥቂት አባቶች የብዙኑን ድምጽ በማፈን ባወጡት መግለጫ ላይ፣ « ከሥራው ከብደት የተነሳ ሕመም ካደረብኝ ቆይቶአል ስለሆነም ቅዱስ ሲኖዶስ ሥልጣኑን ተረክቦ ቤተ ክርስቲያንን እንዲመራ» በማለት ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሎም ሥልጣናቸውን በፈቃዳቸው እንደለቀቁ በማውሳት የኢትዮጵያን ሕዝብ ለማደናገር ሞክረዋል። ሆኖም ሕዝቡ እንዲያውቀው የሚያስፈልገው

- የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያንን በፓትርያርክነት የሚመሩት አባት «አሞኛል ሥልጣኔን ተረክቡኝ» ቢሉ እንኳ፣ በኃይል ወደ ፓትርያርክ ምርጫ የተገባው፣ በቤተ ክርስቲያናችን የቀኖና መጽሐፍ በፍትሕ መንፈሳዊ በአንቀጽ አንቀጽ 4 ቁጥር 77 « አስከሚድን ጠብቁት» የሚለው ቀኖናዊ ሕግ ተሸር ነው።
- የመጀመሪያው ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ባስልዮስ በሕመም ምክንያት ሐዋርያዊ ተልዕኮአቸውን ለማከናወን ባልቻሉበት ወቅትም በወቅቱ የነበሩት ታላላቆቹ የቤተ ክርስቲያን አባቶች በዚህ ቀኖና ተጠቅመው ለሰባት ዓመታት ያህል ቅድስት ቤተ ክርስቲያን በእንደራሴ እንድትመራ ያደረጉትና ኋላም ቅዱስ ፓትርያርኩ ሲያርፉታላቁን ሰማዕት ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ቴዎፍሎስን በፓትርያርክነት የሾሙት በዚህ ቀኖና ተጠቅመው ነው።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያንን የሚመሩ ፓትርያርክ « ታመምኩኝ፣ ተረክቡኝ» ብለው ተናግረዋል እየተባለ የሚነገረው ሐሰትና ምንም ማሰረጃ የሌለው መሆኑ ይታወቅ ዘንድ አንድም የሰነድ ሆነ የድምጽና የምስል ማሰረጃ አልቀረበም፤ የለምም። ይህም ቅዱስ ፓትርያርኩ የተሰደዱት በወታደሮች ተገድደው ከመንበረ ክብራቸው በግፍ እንዲወርዱ እንደተደረገ የሚያረጋግጥ ነው።

የአዲስ አበባዎቹ አባቶች « ቅዱስ ሲኖዶስን የሚመራው በመንፈስ ቅዱስ እንደመሆኑ መጠን የቀድሞው ዐራተኛው ፓትርያርክ በራሳቸው እንደበት ሥልጣናቸውን እንዲያስረክቡ ያደረገበት ምክንያት የራሱ የሆነ ምሥጢር ይኖረዋል» በማለት በመግለጫቸው አውስተዋል። ምሥጢሩ ምንም እንኳ ለእውነተኛዎቹ የቤተ ክርስቲያኒቱ ልጆች ግልጥ ቢሆንም እንደገና ልንገልጠው እንገደዳለን።

1. በጊዜው ሥልጣኑን የያዘው መንግሥት ጠቅላይ ሚኒስትር የነበሩት አቶ ታምራት ላይኔ ከቅዱስ ፓትርያርኩ ጋር አንሠራም በማለታቸው፣ ሁኔታው እስኪረጋጋ ድረስ መንግሥትም ማስተዋል እስኪያገኝ ጊዜ ለመስጠት፣ ነሐሴ 28 ቀን 1983 ዓም « ሲኖዶስ ሥራውን እያከናወነ፣ አርሳቸው ጸሎትና ቡራኬ እያደረጉ እንዲቆዩ» በከፍተኛ የመንግሥት ተጽእኖ ተወሰነ።
2. መስከረም 28 ቀን 1984 ዓ. ም ቅዱስ ፓትርያርኩ ያለ አግባብ መንበረ ፓትርያርኩን ለቀው እንዲወጡ በቁጥር 69/298/84 ትእዛዝ ደረሳቸው።
3. ቅዱስ ፓትርያርኩ መስከረም 30 ቀን 1984 ዓ. ም ከመንበረ ፓትርያርኩ በወታደሮች ተገድደው ወጥተው በአዲስ አበባ ከተማ ለአንድ ዓመት ያህል ባልታወቀ ሥርዓት ቆይተዋል።

4. ቅዱስ ፓትርያርኩ ጥር 15 ቀን 1984 ዓ. ም የሸግግሩ መንግሥት ስብሰባ አባላት ለአቶ መለስ ዜናዊ እና ለጠቅላይ ሚኒስትሩ ለአቶ ታምራት ላይኔ ፣ ለቅዱስ ሲኖዶስ ለሰባት ለጠቅላይ ቤተ

ክህነት ዋና ሥራ አስኪያጅ በጻፉት ደብዳቤ ሐዋርያዊ ተልዕኮአቸውን ለማከናወን የሚከለክል እንዳትሆኑ የሕመም ችግር እንደሌለባቸውና ሥራቸውንም በሚገባ መሥራት እንደሚችሉ፤ ይህንንም የቅዱስ ሲኖዶስ አባላት እንደሚያውቁት በደብዳቤ ገለጡ።

5. ይህ ሁሉ የቅዱስ ፓትርያርኩ ጥረት ከምንም ሳይቆጠር፤ በማን አለብኝነት ቀኖና ቤተ ክርስቲያን ተጥሶ አባ ጳውሎስ ሐምሌ 5 ቀን 1984 ዓ.ም ላይ በፓትርያርክነት ተሰየሙ፤ ቤተ ክርስቲያኒቱን በኃይል የያዘው አካልም ሕጋዊውን ቅዱስ ፓትርያርክ ስም አጠራራቸውን ለማጥፋት አደጋ ላይ ለመጣል እንጦጦ በሚገኝ መቃብር ቤት ውስጥ እንዲቀመጡ ስለሰገደ፤ ጉዳዩ ያሳሰባቸው የቤተ ክርስቲያኒቱ ልጆች አጅቦውዋቸው ቅዱስ ፓትርያርኩ በሞያሌ በኩል ወደ ኬንያ ጥቅምት 1 ቀን 1985 ዓ.ም ተሰደዱ።

6. በጥቅምት ወር 1985 ዓ.ም ሕጋዊው የኢትዮጵያ ፓትርያርክ አርሳቸው እንደሆኑ ለመለው ሕዝብ ክርስቲያን በራዲዮና በጋዜጣ በይፋ አባታዊ መልእክታቸውን አስተላለፉ ።

7. ከላይ የዘረዘርናቸው እውነታዎች ጊዜው ሲደርስ፤ ዛሬ በሥልጣን ያሉት ፕሬዚዳንት ግርማ ወልደ ጊዮርጊስ እና የቀድሞው ጠቅላይ ሚኒስቴር አቶ ታምራት ላይኔ በአደባባይ እየመሰከሩ ከመሆኑም በላይ፤ በእጃችንም ይህንን የታሪክ እውነት የሚያስረዱ ተጨባጭ ሰነዶች ስላሉ ለሚጠይቀን ማንኛውም አካል ለማሳየት ዝግጁ ነን። ሆኖም ግን በአዲስ አበባ ያሉት ወገኖቻችን ይህን ሁሉ የታሪክ እውነታ ሠርዘው ቅዱስ ፓትርያርኩ « በፈቃዳቸው ጥለውት ሄደዋል » ብለው ያወጡት መግለጫ ፍጹም ሐሰት እና ታሪክን የካደ መሆኑን ቅዱስ ሲኖዶስ በአጽንኦት ሊያስገነዝብ ይወዳል።

ለ. የሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስን በስደት መቀጠል በተመለከተ፤

እነዚህ ወገኖቻችን ባወጡት አሳዛኝ መግለጫ ላይ « በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ተደርጎ የማይታወቅ በስደት አገር ሲኖዶስ አቋቁመዋል » በማለት ክርስቲያን ጉዳዩ ጋር ምንም ዓይነት ተያያዥነት የሌለው ጥቅስ በመግለጫቸው በመጥቀስ ወቅታዊውን የቤተ ክርስቲያንን እውነት ለመሸፋፈን ሞክረዋል። በተለይም « ያለ ቅዱስ ሲኖዶስ ፈቃድ አንድ የፋሲካ በዓል ከሀገረ ስብከቱ ውጪ ማክበር በቀኖና ቤተ ክርስቲያን የተከለከለ ነው » በማለትና ቅዱስ አትናቴዎስ፤ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ እና ቅዱስ ዲዮስቆሮስ ሲኖዶስ እንዳልመሠረቱ በመናገር ምእመናኑን ለማደናገር ሞክረዋል። በመሠረቱ እነርሱ የጠቀሱት ክፍል ሥርዓትና ሕግ አክብራ፤ ሰላም አግኝታ ላላች ቤተ ክርስቲያን የሚጠቀስ አንቀጽ እንጂ በባዕድ ኃይል ቅኝ ግዛት ሥር ለወደቀችና ቀኖናዋ ለፈረሰ ቤተ ክርስቲያን የሚጠቀስ ጥቅስ አይደለም። በስደት ዓለም ሲኖዶስን ስለማቋቋም ከላይ ስለተጠቀሱት ታላላቆቹ አርቶዶክሳውያን አባቶችን በተመለከተ፡-

1. እነ ቅዱስ አትናቴዎስ ፣ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅና ቅዱስ ዲዮስቆሮስ በግፍ የተሰደዱት ብቻቸውን ነው። እንደሚታወቀው አንድ ሊቀ ጳጳስ ብቻውን ሲኖዶስ ሊያቋቁምና ጳጳሳትንም ለመሾም ሥልጣን የለውም። በተለይም ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅና ቅዱስ ዲዮስቆሮስ ስደታቸው ከግዞት አስር ጋር ስለነበረ፤ ሲኖዶስ ለማቋቋምም ሆነ ኤጲስ ቆጶሳትን ለመሾም ቀርቶ ለራሳቸው እንኳን ነጻነት አልነበራቸውም። ይልቅንም ዝክረ ታሪካቸው እንደሚያስረዱን ተጋደሎአቸውን ፈጽመው በክብር ያረፉትም በእስር ላይ እንዳሉ ሆነው ነው።

2. ሕጋዊ ቅዱስ ፓትርያርክ ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆረቆስ ለግብርና ግብርና ወንድሞቻቸው ከመንበራቸው በግፍ ወርደው ሲሰደዱ፤ በወቅቱ የምዕራብ ሀገራት ሊቀ ጳጳሳት የነበሩት ብፁዕ አቡነ ይስሐቅ፤ የአውሮፓና የአፍሪካ ሊቀ ጳጳስ ብፁዕ አቡነ ኢጲዮስ፤ የፓትርያርኩ እንደራሴ

የነበሩት ብፁዕ አቡነ ዜና ማርቆስ፣ እንዲሁም የቅዱስ ፓትርያርኩ ልዩ ጸሐፊ የነበሩት ብፁዕ አቡነ ጎርጎርዮስና የሰዋሰው ብርሃን ቅዱስ ጳውሎስ ከፍተኛ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት ዲን የነበሩትና አሁን የሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ ዋና ጸሐፊ አቡነ መልክ ጼዴቅ ሊቀ ጳጳስ አብረው መሰደዳቸው ታሪክ የሚመሰክረው እውነታ ነው። ይህ በሕጋዊው ቅዱስ ፓትርያርክ የሚመራ የሊቃነ ጳጳሳት ጉባዔን ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ ብላ በመሰየም አክብራ ፍራላች ወደፊትም በዚህ ትቀጥላለች። ይህን እያወቁ የሲኖዶስን ትርጉም ለማደናገር መሞከር እግዚአብሔርን መዋሸትና ሰፊውንም ሕዝብ በከንቱ ማሳሳት ነው።

ሌላው ደግሞ አባታችን ቅዱስ አትናቴዎስ አምስት ጊዜ ሲሰደድ፣ በእስክንድርያ ያሉት ልጆቹ መንበሩ ባዶ ነው ብለው ሌላ ሰው አለበት መጠቀም። የቀስጥንጥንያ ቤተ መንግሥት በኃይል ሌላ ሰው ለማስቀመጥ « አባታችን ነው ብላችሁ ተቀበሉ » ቢላቸው፣ በሃይማኖት ጸንተው ተቃዋሚነት እንጂ ፈጸም ያነ ፈቃድ ንጉሥ አልነበሩም። በአራተኛው መቶ ክፍለ ዘመን በእኩስም የነበሩት አባቶቻችን ከቀስጥንጥንያ የተለከላቸውን በአትናቴዎስ ላይ የተጻፈ ክስ ውድቅ አደረጉት እንጂ አልተቀበሉቸውም።

• ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅም በሐሰት ሲጋዝ የመንፈስ ቅዱስ ልጆቹ አባታችንን መልሱልን እያሉ ጮኹ እንጂ ሌላ በአባታቸው መንበር ሲቀመጥ አሜን በለው አልተቀበሉትም። ሲያርፍም ከሳሾች ሳይቀሩ አጽሙን ይዘው « አባታችን ማረን » ብለው አለቀሱ እንጂ፣ የቀድሞው ፓትርያርክ ብለው አልተሳለቁበትም።

ቅዱስ ዲዮስቆርስም ሰደቱን በረከት መከራውን መልእክቱ አድርጎ፣ « ንሥኡ ፍሬ ሃይማኖት፤ የሃይማኖታችሁን ፍሬ እንካችሁ » ብሎ የመከራውን ሲኖዶሳዊ መልእክት ስለላከላቸው፣ የመንፈስ ቅዱስ ልጆቹ የአባታቸውን መልእክት ብርሃን አድርገው በሃይማኖት ጸንተው በምግባር ከመትጋታቸውም በላይ ፣ በነገሥታቱ የተሰየመባቸውን መሪ እንቀበልም ብለው፣ የተዋህደን እምነት አጽንተው ለትውልድ አስተላልፈዋል። በአንጻሩ መለካውያኑ ከቀስጥንጥንያ የተለከላቸውን ይዘው በሌላ መሥመር ተገዙዋል።

በመሆኑም ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ የቀደሙትን አባቶቻቸውን እነ ቅዱስ አትናቴዎስን፣ ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅንና ቅዱስ ዲዮስቆርስን አብነት አድርገው ሐዋርያዊ ተልዕኮአቸውን በሰፋት ቀጥለዋል። የአባቶቻቸው አምላክ እግዚአብሔርም ሰደታቸውን ባርኮላቸው እነሆ ዛሬ በሕጋዊው ሲኖዶስ ሥር የሚገኙ አብያተ ክርስቲያናትን በቅንነትና በታላቅ መንፈሳዊ ትጋት የሚያገለግሉ ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት ሹመዋል። ይህም ለቤተ ክርስቲያን መስፋፋት፣ ለህዝብ ክርስቲያን በሃይማኖት መጽናት እንዲሁም ለመንፈሳዊና ማሳበራዊ ሕይወት መጎልበት ከፍተኛ አስተዋጽኦ ከማድረጉም በላይ ለተተኪው ትውልድ ኦርቶዶክሳዊ ሃይማኖቱንና ኢትዮጵያዊ ታሪኩንና ትውፊቱን ለማስተላለፍ አስችሎአል።

ሐ. የእርቅና የሰላም ውይይቱን በተመለከተ

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን የሰላምና አንድነት ጉባኤ ሕጋዊውን ቅዱስ ሲኖዶስና በአዲስ አበባ የሚገኙትን አባቶች ለማቀራረብ ባቀረበው የሰላምና የእርቅ ጥሪ፣ በብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ አባታዊ ቡራኬና በቅዱስ ሲኖዶስ ምልዓተ ጉባኤ መልካም ፈቃድ የተሰየሙት የሰላም ልዑካን ለሦስት ጊዜ በተካሄደው የሰላም እና የእርቅ ጉባኤ ላይ ተሳትፈዋል። ይህም ጉባኤ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያንን የቁርጥ ልጆች ከዳር አስከ ዳር ያነሣሣ ሁሉም ለቤተ ክርስቲያን አንድነት ተግባር እንዲሠራ ያደረገ ታሪካዊ ጉባኤ ነባር። በእገር ቤትም ጥቂት የማይባሉ ብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት አበው ካህናት፣ የሰንበት ትምህርት ቤቶችና የማሳበራት መሪዎች ለሰላምና ለእርቅ የወሰዱት አስደናቂ አቋም ለሁላችንም ታላቅ ተስፋፋሪ ሆኑ።

ሆኖም ግን የአዲስ አበባ አባቶች ባወጡትና እጅግ ሐሰትን በተሞላ መግለጫቸው « መንበሩን እኛ ካልያዝነው ሰላም እና አንድነት ብሎ ነገር የለም» ብሎ ሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ እንደተናገረ አድርገው ገልጠዋል። የእርቁ ሂደት ምን ይመስል ነበር? ለድርድር የቀረበው ሐሳብ ምንን ያካተተ ነው? የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ የሚከተሉትን ዋና ዋና ነጥቦች ማየቱ ተገቢ ነው።

1. ከአዲስ አበባው ወገን የሰላም ልዑካን የመደራደሪያ ሐሳብ ለማቅረብም ሆነ በሌላውም ክፍል የቀረበውን ለመቀበል አንዳችም መብትና ሲኖዶሳዊ ሥልጣን ሳይሰጣቸው የተለኩ ነበር። ለድርድሩ ያቀረቡትም ከላይ በሰፊው ከነማስረጃው ያቀረብነውን ሐሰት የተሞላበት የእነርሱን አሳብ ፣ ማለትም « ፓትርያርኩ ሥልጣናቸውን የለቀቁት በፈቃዳቸው ስለሆነ ወደ ስድስተኛው ፓትርያርክ ምርጫ እንሂድ» የሚለውን ብቻ ነበር።
2. እንደሚታወቀው በአዲስ አበባ ያሉት ወገኖች አሠራር ሙሉ በሙሉ በገዢው ፓርቲ ትእዛዝና ተጽእኖ ሥር የወደቀ በመሆኑ ፣ የሰላሙን በር የዘጋው ገና የሰላም ጉባኤው ሳይጠናቀቅና ከአዲስ አበባ የተለኩት ልዑካንም ወደአገራቸው ተመልሰው የእርቁ ሰላሙን ሪፖርት ሳያቀርቡ ነበር። ይህም ሊታወቅ በመጨረሻ በዳላስ በተደረገው ጉባኤ ላይ፣ በአንድ በኩል ልዑካንን ልኮ በሌላ በኩል ደግሞ በዐቃቤ መንበሩ አማካይነት በመገናኛ ብዙኀን የተላለፈው አሳፋሪ መልእክት ለእርቁ ሰላሙ ድርድር ምንም በር እንደሌለው በቂ ምስክር ነው።
3. ከሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ የተለከው የሰላም ልዑካን ግን በሙሉ ሥልጣን እንዲደራደር ተፈቅዶለት የተለከ በመሆኑ፣ ይህን ከባድ የታሪክ ኃላፊነቱን ለመወጣትና ቤተ ክርስቲያንን አንድ ለማድረግ የበኩሉን ጥረት አድርጎአል። ለዚህም እንደ መደራደሪያ ነጥብ ካቀረባቸው መካከል፣ በታሪክ አጋጣሚ የተከሰተውን የቀኖና ችግር ለማስተካከል እንዲቻል የሁለቱም ፓትርያርኮች መዋዕለ ዘመን እንደተጠበቀ ሆኖ አሁን በሕይወት ያሉት ፓትርያርክ ወደ መንበራቸው በክብር ተመልሰው መዋዕለ ዘመናቸውን እንዲፈጽሙና እርሳቸውም ሲያልፉ ስድስተኛ ፓትርያርክ ተብሎ በጋራ እንዲሾም የሚል አስታራቂ አሳብ ቀርቦ ነበር። አሁን ግን ከአዲስ አበባ በወጣው የቅሰጣ መግለጫ ላይ « አምስት ብለን አራት አንልም» የሚል የማታለያና የቅጥር ጨዋታ አውጥተዋል።

ይህ ሁሉ የሆነው ለምንድነው ብለን ስንጠይቅ ግን የወያኔ ኢሕአዴግን አመራር ለማስፈጸም በገሀድ የፓርቲው አባላት የሆኑና « እኛ ብንሾምስ?» ብለው ደፋ ቀና የሚሉ ከአምስት ያልበለጡ ጻጻሳት ከመጀመሪያው የሰላሙን ሒደት አምርረው በመቃወማቸው ነው።

እነዚህ ነጥቦች የሚያረጋግጡት ዐቢይ ጉዳይ ቢኖር ቀደም ሲል ለቀኖና ቤተ ክርስቲያን መፋለስ ምክንያት የሆነውና ቅዱስ ፓትርያርኩን በግፍ ከመንበራቸው ያሳደዳቸው ኃይል፣ አሁንም የቤተ ክርስቲያንን አንድነትና ክብር አለመፈለጉ ብቻ ሳይሆን፣ ቤተ ክርስቲያኒቱን ለማጥፋት ትውልድንም በመንፈሳዊ ሕይወቱ ለማዳከም ቆርጦ የተነሣ ኃይል መሆኑን ነው።

በመሆኑም ሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ ከላይ በዝርዝር የገለጥናቸውን ዐበይት ጉዳዮች በጥልቀት ከመከረባቸው በኋላ የቤተ ክርስቲያንን አንድነትና የወደፊት አካሄድን በመመርመርና ቤተ ክርስቲያን ልትጠናከርበት የምትችልበትን ተያያዥ ጉዳዮች በማጥናት የሚከተሉት ውሳኔዎች አስተላልፎአል።

1. ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ጳጳሳዊ ስልጣናትን ፓትርያርክ ናቸው። ይህን እውነት በመሰረዝና ቀኖና ቤተ ክርስቲያንን በማቆም የሚያረጋግጡ ማናቸውንም የሐዋርያዊ መንበር ሽሚያ ቅዱስ ሲኖዶስ ፍጹም የማይቀበለውና እውነቱን የማይቀበሉት ከመሆኑ በላይ በአባቶቻችን ቀኖና መሠረት ድርጊቱን አጥብቆ ያወግዛል።

2. ለሌሎች ሃያ አንድ ዓመታት በመንግሥት አስተባባሪነትና ደጋፊነት በሕገ ወጥ መንገድ በተቀመጡት አባት ምክንያት ቤተ ክርስቲያንን ክፋኛ የጎዳው መከፋፈል እና መለያየት ሳያንሱ፤ አሁን ደግሞ እነዚህ ጥቂት ጳጳሳት በሥልጣን ያለውን የመንግሥትን ኃይል መከታ አድርገው «ፓትርያርክ» ብለው የሚሰይሙትም፤ አባትነቱ የሐሰት አባት፤ ሹመቱም የሲሞን መሠርይ ስለሆነ ቅዱስ ሲኖዶስ አጥብቆ ያወግዘዋል። በቤተ ክርስቲያን ቅዱሳት መጻሕፍት እንደታዘዘው፤ እውነተኛነት የቤተ ክርስቲያን ልጆች አስከፊ ጨረሻው ጸንተው በአንድነት እንዲቃወሙት፤ እውቅና እንዳይሰጡትና እንዳይታዘዙት ቅዱስ ሲኖዶስ አስቀድሞ የአደራ መልእክቱን ያስተላልፋል። በተለይም ለቤተ ክርስቲያን ሰላምና አንድነት ከፍተኛ መሥዋዕትነት በመክፈል የቆሙ እውነተኛዎቹም አባቶች በዚህ ሒደት ውስጥ ተሳታፊዎች ሆነው በታሪክም በእግዚአብሔርም ተወቃሾች እንዳይሆኑ ጥሪ ያደርጋል።

3. ለቤተ ክርስቲያን ሰላምና አንድነት በቆሙትና በኢትዮጵያ እና በውጪው ዓለም በሚገኙት ብፁዓን አባቶች፤ አበው ካህናት፤ ማኅበራትና ሕዝብ ክርስቲያን ላይ እየደረሰ ባለው ወከባ፤ ዛቻ፤ እና ማስፈራራት ቅዱስ ሲኖዶስ በእጅጉ አዝናኗል። በመሠረቱ የቤተ ክርስቲያን ልጆች አሁን እየደረሰባቸው ያለው በደል በአገራችን ባሉት ውድ ዜጎቻችን ላይ እየደረሰ ያለው አጠቃላይ ግፍ አካል ነው። ለተገፋት መከታቸው የሆነ አምላክ ግፋን ቆጥሮ ለኢትዮጵያ ትንሣኤን፤ ለቤተ ክርስቲያን ፍጹም ነጻነትን አስከሰጥ ድረስ፤ ቤተ ክርስቲያናችን መስቀለኛ መንገድ ላይ ባለችበት በአሁኑ ወቅት፤ ለቤተ ክርስቲያን አንድነትና ሰላም እንዲሁም ለማኅበረ ካህናትና ምእመናን ጎብረት ይጠቅማል የምትሉትን ሁሉ በጥበብ፤ በማስተዋልና፤ በመንፈሳዊ ጽናት እንድታከናውኑ አደራውን ያስተላልፋል።

4. እጅግ በጣም የሚያሳዝነው፤ ገና ከጅምሩ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንን ለማዳከም ጠንክሮ እንደሚሠራ ፤ እርሰዋን የሚያዳክምና የሚያጠፋት ሌላ ባለድ ኃይል በምድሪቱ እንዲኖር እንደሚያበረታታ ዕቅድና ዓላማው አድርጎ የተነሣው አካል፤ እግዚአብሔርን ሳይፈራ፤ ታሪክና ሕዝብንም ሳያፍር « ዓላማችን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያንንና የአማራን ዘር አክርካሪ መሰበር ነው እርሱም ተሳክቶልናል» በማለት በድፍረት ተናግሮአል። ይህ ዓይነቱ አባባል አገርን እንመራለን ሕዝብን እናስተዳድራለን ከሚል ወገን መሰማቱ ቅድስት አገር ኢትዮጵያ በምን ዓይነት አደጋ ውስጥ እንዳለች የሚያመለክት ስለሆነ ኢትዮጵያውያን ሁሉ አገራችንንና ቤተ ክርስቲያናችንን ከዚህ አደጋ የምንታደግበትን እግዚአብሔር እንዲያመለክተን ሁላችንም በጸሎት ተግተን እንድንለምነው ቅዱስ ሲኖዶስ ያሳስባል።

5. ሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ ለሕዝቡ ድምጽ እንዲሆን እግዚአብሔር በዘመናችን ያስነሣው ልሳን እንደመሆኑ መጠን፤ ከማናቸውም የዘር፤ የጎሣ እና የፖለቲካ ኃይላት ተጽእኖ ነጻ በመሆን የሕዝባችን እውነተኛ ድምጽ መሆን እንዳለበት ያምናል። በመሆኑም ሰብአናቸው ተረግጦ የዜግነት መብታቸው ተገፍፎ « የታሪካችን አሻራ የሆነው ታላቁ ገዳማችን ይከበር» በማለታቸው በየአስር ቤቱ ተጥለው ለሚገኙት ገዳማውያን መነኮሳት፤ እንዲሁም መሪር በሆነ አፈናና ረገጣ ውስጥ ስላሉት ጋዜጠኞች፤ የሰብአዊ መብት ተሟጋቾችና የፖለቲካ አስረኞች መብት መከበር በመላው ዓለም በተጠናከረ መልኩ አቤቱታውን ለማሰማት ወስኖአል። በተለይም ይህ ሳምንት ኢክርስቲያናዊ ከሆነው ከዘር መድሎ ሕዝባቸውን ነጻ ለማውጣት አስከፊ ጨረሻው በትዕግሥትና በማስተዋል የታገሉትን አሜሪካዊው የሰብአዊ መብት ተሟጋች ካህኑን ጽክተር ማርቲን ሉተር ኪንግ የሚታሰቡበት ወቅት ነው። በመሆኑም ቅዱስ ሲኖዶስ ለአምነታቸውና ለአገራቸው ሰማዕት የሆኑትን የእኛዎቹን አቡነ ጴጥሮስን፤ አቡነ ሚካኤልንና ታላቁን ፓትርያርክ አቡነ ቴዎፍሎስን ኦብነት በማድረግ፤ በሰደት ዓለም ሆነው ሕዝባችውን በትዕግሥት ለመቆጣጠል በተራኬያቸው እየመሩ ያሉትን ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሪዎስን በመከተል ለሕዝባችን ጽንብና ለቤተ ክርስቲያናችን ሰላምና አንድነት ለመቆም እግዚአብሔርን እንገዛለን። ለሕዝባችን ጽንብና ለቤተ ክርስቲያናችን ሰላምና አንድነት ለመቆም እግዚአብሔርን እንገዛለን።

ደግሞ ከአገራችን ሕልውና ተነጥሎ ስለማይታይ፤ አገር ወዳድ የሆናችሁ ወገኖቻችን ሁሉ ከዳር አስከዳር በመነሣት ከቅዱስ ሲኖዶስ ጎን በጋራ እንድትቆሙ ቅዱስ ሲኖዶስ ጥሪውን ያቀርባል።

6. ቅዱስ ሲኖዶስ ከላይ የገለጥናቸውን ዓላማዎቹን ተግባራዊ ለማድረግ መዋቅሩን ይበልጥ አጠናክሮ ለመቀጠል ወስኖአል። በመሆኑም የመንበረ ፓትርያርክ ጠቅላይ ጽሕፈት ቤት በተጠናከረ መንገድ እንዲደራጅ፤ እንዲሁም ለአርቀ ሰላሙ ሂደት ስኬታማነት በማሰብ ገትቶት የነበረውን አዳዲስ አህጉረ ስብከቶች የማቋቋምና የማጠናከር ሂደት በመቀጠል፤ ለሚቋቋሙት አህጉረ ስብከቶች አዳዲስ ኤጲስ ቆጶሳት ለመሾም ተስማምቷል። ከዚህም ጋር በመለው ዓለም የሚገኘውን የቤተ ክርስቲያኒቱን የዕለት ክዕለት አስተዳደራዊ ሥራዎች የሚቆጣጠርና የሚያስፈጽም የጠቅላይ ጽሕፈት ቤት ሥራ አስኪያጅና ዋና ጸሐፊ ሰይሞአል። የሕዝብ ግንኙነት ክፍልንም አቋቁሞአል። በመሆኑም ለሕጋዊው የቅዱስ ሲኖዶስ መጠናከር የቤተ ክርስቲያኒቱ ልጆች በጸሎታቸው፣ በአሳባቸው፣ በገንዘባቸውና በጉልበታቸው እገዛቸውን እንዲያደርጉ ጥሪውን ያቀርባል።

7. ቅዱስ ሲኖዶስ ከዚህ ቀደም የተበተኑትን ለመሰብሰብና የተለያዩትንም አንድ ለማድረግ የተቻለውን ጥረት ሲያደርግ መቆየቱ የሚታወስ ነው። አሁንም በበለጠ በልዩ ልዩ ምክንያት የተለያዩትንና ይልቁንም አስከ አሁን የነበረው የልዩነት ችግር ከዛሬ ነገ በሰላማዊ መንገድ በውይይት ይፈታል በማለት በገለልተኛነት የቆዩትን ኡብያተ ክርስቲያናትና ሌሎች ወገኖቻችንንም በሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ ጥላ ሥር በመሆን ለአንዲት አገር፣ ለአንዲት ቤተ ክርስቲያን እና ለአንድ ሕዝብ በጋራ እንድናገለግል ቅዱስ ሲኖዶስ ጥሪውን ያቀርባል። ለቤተ ክርስቲያኒቱ ታላቅ ራዕይና አቅድ ያላችሁ ማሳበራትና የቤተ ክርስቲያኒቱ አቅጣጫ እጅግ ያሳዘናችሁ በአዲስ አበባው አስተዳደር ሥር ያላችሁ ኡብያተ ክርስቲያናት ለቤተ ክርስቲያናትን ነፃነትና ትንሣኤ በአንድነት እንድንቆም ቅዱስ ሲኖዶስ በድጋሚ ጥሪውን ያቀርባል። ቅዱስ ሲኖዶስ ይህን የሚያስፈጽም ኮሚቴ ስለሰየመና በመለው ዓለም ተበትነው ባሉት የቤተ ክርስቲያኒቱ ልጆች መካከል ለመገኘትም ዝግጁትን ስለጠናቀቀ፣ ይህን ኮሚቴ በማግኘት ስለቤተ ክርስቲያናትን በጋራ እንድንመካከር ይጋብዛል።

8. በኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ላይ አየተፈጸመ ያለውን ግፍ እና በደል፣ ለዓለም ዓቀፍ የሃይማኖት፣ የሰብአዊ መብትና ማሳበራዊ ድርጅቶች ለማሳወቅ ቅዱስ ሲኖዶስ ኃላፊነት እንዳለበት ጉባኤው አምናበታል። ይህን ኃላፊነቱንም ለመወጣት ከብፁዓን ሊቃነ ጳጳሳት፣ ከካህናትና ከምእመናን የተውጣጣ ኮሚቴ በማቋቋም፣ በተለያዩ ተቋማት በመገኘት ግፉን ለመለው ዓለም በይፋ ለማስታወቅ ወስኖአል።

9. ሰሞኑን የቤተ ክርስቲያኒቱን ልጆች ድምጽ በማፈን በአዲስ አበባ በሚገኙ ጥቂት ጳጳሳት የተወሰነው ውሳኔ የብዙዎችን ልብ የሰበረና ተስፋ አስቆራጭ ውሳኔ መሆኑ የታወቀ ነው። ሆኖም ለመለው ሕዝብ ክርስቲያን ቅዱስ ሲኖዶስ የሚያሳስበው ይህ ሁሉ በእግዚአብሔር ኃይል እንደሚያልፍ ነው። ቤተ ክርስቲያናትን በታሪኳ ይህን የመሰለ ብዙ አሳዛኝ ዘመናትን አሳልፋለች፤ በግራኝ አሕመድ አብያተ ክርስቲያናት ተቃጥለዋል። ሕዝቦቹዋና ሊቃውንቶቿ ታርደዋል። ቤተ ክርስቲያን ለ15 ዓመታት በመከራ ውስጥ አልፋለች። ሆኖም ይህ ሁሉ ግን አልፎ ዛሬ ቅድስት ቤተ ክርስቲያናትን በጨለማ ውስጥ እንደ ብርሃን እያበራች ናት። በዚህ እጅግ ፈታኝ በሆነ ወቅትም የቤተ ክርስቲያን ልጆች ተስፋችሁን በእግዚአብሔር ላይ እንድታደርጉ እና በእግዚአብሔር እንድትጽናኑ ቅዱስ ሲኖዶስ መልእክቱን ያስተላልፋል። መንጋውን ለማጽናናት ከመንፈስ ቅዱስ ኃላፊነትን የተቀበለው ሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ « አጽናኑ ሕዝቡን ግድታችሁ ሰይዖስ 40፡1) በሚል መሪ ቃል ዓለም አቀፍ የሰብከተ ወንጌል ሥምረት ያዘጋጁ። ከመሆኑ በፊት በሚዘጋጀው በዚህ ጉባኤ ላይ በመገኘት እንድትጽናኑ ቅዱስ ሲኖዶስ ጥሪውን ያቀርባል።

10. ምንም እንኳ ለሦስት ዓመታት ያህል ሲካሄድ የነበረው የእርቀ ሰላም ሂደት ለቤተ ክርስቲያናዊ በማያሰቡ አካላት ቢሰናከልም፤ በራሱ ተነሣሽነት ላለፉት ዓመታት ቤተ ክርስቲያንን አንድ ለማድረግ በትዕግሥትና በማስተዋል የዕርቅና የሰላምን ሂደት ያስተባበረውን የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን የሰላምና የአንድነት ጉባኤ አባላትን ቅዱስ ሲኖዶስ ከልብ ያመሰግናል።
11. አሁንም ይህን የብዙሃንን ድምጽ በማፈን ሊከናወን የተወሰነው ሕገ ወጥ የፓትርያርክ ምርጫ ተገትቶ ለሰላም ቅድሚያ በመስጠት ለሚደረገው ጥረት ሁሉ ሕጋዊው ቅዱስ ሲኖዶስ በሩን ከፍቶ እጁን ዘርግቶ የሚጠባበቅ መሆኑን አንገልግላን።
12. በመጨረሻም ይህን ልዩ የቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤ በማስተናገድ የደከሙትን የሎስ አንጀለስ ድንግል ማርያም ካቴድራል ካህናት፤ የአስተዳደር ቦርድ እና ምእመናንን ከልብ በማመስገን በብጹዕ ወቅዱስ አቡነ መርቆሬዎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ቃለ ምዕዳንና ጸሎተ ቡራኬ ቅዱስ ሲኖዶስ ጉባኤውን አጠናቅቋል።

ገብረ ማርያም ገብረ ገብረ

ጥር 9 ቀን 2005 ዓ. ም

ሎስ አንጀለስ፤ ካሊፎርኒያ

